

**Bruselj, 13. avgust 2026
(OR. en)**

**12395/26
ADD 1**

**PROCIV 165
COHAFA 69
COJUR 45**

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj:	za generalno sekretarko Evropske komisije: direktorica Martine DEPREZ
Datum prejema:	27. julij 2026
Prejemnik:	Thérèse BLANCHET, generalna sekretarka Sveta Evropske unije
Št. dok. Kom.:	COM(2026) 401 annex
Zadeva:	PRILOGA k Priporočilu za sklep Sveta o pooblastitvi Evropske komisije, da v imenu Evropske unije sodeluje pri pogajanjih v okviru Organizacije Združenih narodov o mednarodnem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč

Delegacije prejmejo priloženi dokument COM(2026) 401 final.

Priloga: COM(2026) 401 final

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 28.7.2026
COM(2026) 401 final

ANNEX

PRILOGA

k

Priporočilu za sklep Sveta

o pooblastitvi Evropske komisije, da v imenu Evropske unije sodeluje pri pogajanjih v okviru Organizacije Združenih narodov o mednarodnem sporazumu o zaščiti oseb v primeru nesreč

DODATEK

SMERNICE ZA POGAJANJA O MEDNARODNEM SPORAZUMU O ZAŠČITI OSEB V PRIMERU NESREČ

Kar zadeva pogajalski proces, bi si morala EU prizadevati za odprt, vključujoč in pregleden pogajalski proces, ki bi temeljil na sodelovanju v dobri veri.

V zvezi s splošnimi cilji za pogajanja bi si morala EU prizadevati za naslednje:

- (1) konvencija ob spodbujanju človekovih pravic, mednarodnega prava ter pravil in načel, zapisanih v Ustanovni listini Združenih narodov, določa načela za učinkovito mednarodno sodelovanje pri obvladovanju nesreč, zlasti kadar nesreča očitno presega zmogljivosti države;
- (2) konvencija je v skladu z načeli Sendajskega okvira za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030¹, glavne ugotovitve vmesnega pregleda Sendajskega okvira² pa so v celoti upoštevane;
- (3) določbe konvencije so združljive s pravnim okvirom EU na področju humanitarne pomoči, in sicer z Uredbo Sveta (ES) št. 1257/962, sprejeto na podlagi člena 214 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), in s pravnim okvirom, ki ureja podporo EU ukrepom držav članic na področju civilne zaščite v skladu s členom 196 PDEU, ter sekundarno zakonodajo, sprejeto na tej podlagi, to je Sklepom št. 1313/2013/EU o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite. Določbe so združljive tudi z načeli skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 27. maja 2026³;
- (4) določbe konvencije so združljive z mednarodnimi obveznostmi EU in njenih držav članic;
- (5) določbe konvencije vzpostavljajo ustrezno ravnovesje med zaščito prizadetih ljudi s spoštovanjem njihovih pravic in obravnavanjem njihovih osnovnih potreb na eni strani ter popolnim spoštovanjem načela ozemeljske suverenosti držav na drugi strani, kar pomeni, da so za zagotavljanje pomoči ob nesrečah v prvi vrsti odgovorne prizadete države;
- (6) konvencija podpira humanitarna načela nevtralnosti, nepristranskosti, človečnosti in neodvisnosti, ki jih je treba spodbujati in v celoti spoštovati tudi v okviru pomoči ob nesrečah, kot je zapisano v Evropskem soglasju o humanitarni pomoči⁴;
- (7) besedilo konvencije določa, da je treba v primeru oboroženega spopada pravila o istih vprašanjih, kolikor je to mogoče, razlagati tako, da se ustvari enoten sklop združljivih obveznosti. V primeru nezdružljivih protislovij ima mednarodno humanitarno pravo prednost kot *lex specialis* in nobene določbe konvencije ni mogoče razumeti ali razlagati, kot da vpliva na mednarodno humanitarno pravo. Hkrati uporaba konvencije ni vnaprej izključena, zlasti ob upoštevanju primerov zapletenih izrednih razmer, ko se nesreča zgodi na območju oboroženega spopada.

V zvezi z vsebino pogajanj bi si morala EU prizadevati za naslednje:

¹ Resolucija 69/283, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 3. junija 2015.

² Sendajski okvir: glavne ugotovitve vmesnega pregleda.

³ [Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu](#) – Zagovarjanje vrednot, spodbujanje reform, doseganje rezultatov: humanitarne dejavnosti EU v spreminjajočem se svetovnem redu, JOIN(2026) 25 final, 27. maj 2025.

⁴ Skupna izjava Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, Evropskega parlamenta in Evropske komisije (2008/C 25/01).

(8) področje uporabe konvencije zajema vse faze obvladovanja nesreč, kar vključuje preprečevanje, pripravljenost in odzivanje, ter spodbuja mednarodno sodelovanje pri obvladovanju nesreč, zlasti v zvezi z nesrečami, ki imajo večje čezmejne učinke ali presegajo nacionalne zmogljivosti države za odzivanje;

(9) v določbah konvencije je v celoti priznan pomen obravnavanja osnovnih potreb prizadetih ljudi ob spoštovanju njihovih temeljnih pravic, tako da je vzpostavljeno ravnovesje med tema dvema dopolnjujočima se pristopoma;

(10) konvencija vsebuje opredelitve nesreč, ki omogočajo obravnavanje škodljivih posledic dogodka na prizadete osebe, ne glede na izvor nesreče. Opredelitev se izogne nejasnemu ali pretirano visokemu pragu za uporabo določb konvencije in med morebitne škodljive posledice nesreče vključi škodo na kulturnih dobrinah;

(11) določbe konvencije so v celoti skladne s smernicami iz Osla o uporabi tujih vojaških in civilnih obrambnih sredstev v kontekstu pomoči ob nesrečah⁵ in priznavajo, da se ta sredstva lahko uporabijo le, kadar ni primerljive civilne alternative in lahko le uporaba vojaških sredstev zadovolji nujno humanitarno potrebo;

(12) opredelitev akterjev, ki sodelujejo pri pomoči, vključuje sklicevanje na organizacije za regionalno povezovanje, s čimer se priznava vloga organizacij, kot je EU, pri zagotavljanju podpore za obvladovanje nesreč;

(13) opredelitev zunanje pomoči je široka in vključuje strokovno znanje;

(14) konvencija izrecno navaja, da je treba pri odzivanju na nesreče spoštovati štiri humanitarna načela: nevtralnost, nepristranskost, človečnost in neodvisnost. Splošni cilj instrumenta je zaščita prizadetih ljudi ob spoštovanju njihovih pravic in z obravnavo osnovnih potreb, pri čemer je treba upoštevati poseben položaj ljudi, ki jih je nesreča nesorazmerno prizadela, vključno s tistimi, ki se soočajo z večplastnimi in presečnimi oblikami diskriminacije, ter posebno pozornost nameniti pravicam in potrebam žensk, otrok, starejših in invalidov;

(15) konvencija določa dolžnost, da države sodelujejo med seboj ter z ustreznimi mednarodnimi vladnimi in nevladnimi organizacijami v vseh fazah obvladovanja nesreč, vključno z zmanjševanjem tveganja nesreč, da bi se ustrezno odzvale na vse večje število, kompleksnost in intenzivnost nesreč. Prizadete države so dolžne zaprositi za zunanjo pomoč, kadar nesreča očitno presega njihove zmogljivosti. Konvencija omenja tudi širok in neizčrpen seznam oblik sodelovanja;

(16) konvencija določa dolžnost držav, da z ustreznimi sredstvi zmanjšajo tveganje nesreč;

(17) določbe konvencije jasno navajajo obveznost prizadete države, da zaščiti prizadete osebe in zagotovi pomoč, kar vključuje dolžnost zagotavljanja pravočasne in učinkovite pomoči ter omogočanja dostopa do zunanje pomoči ljudem v stiski. Čeprav ima prizadeta država pravico, da ob upoštevanju pravic in potreb prizadetih ljudi postavi pogoje za zagotavljanje zunanje pomoči, določbe jasno določajo, da prizadeta država ne sme samovoljno zavrniti ponudb za zunanjo pomoč. Določbe določajo tudi, da mora prizadeta država olajšati zagotavljanje pomoči ter zaščititi reševalno osebje, opremo in blago za pomoč ob nesrečah;

(18) konvencija vsebuje minimalna postopkovna pravila za učinkovito mednarodno sodelovanje, ki zagotavljajo nemoteno postopno opuščanje zunanje pomoči.

⁵ Smernice Urada za usklajevanje humanitarnih aktivnosti iz Osla iz novembra 2007.

V zvezi z delovanjem Konvencije bi si morala EU prizadevati za naslednje:

(19) konvencija ohranja obstoječe svetovne in regionalne instrumente ter stalno mednarodno sodelovanje pri pomoči ob nesrečah. Države članice EU lahko v medsebojnih odnosih zlasti še naprej uporabljajo pravila EU;

(20) konvencija določa enostaven in ustrezen mehanizem za zagotavljanje njenega izvajanja ter vsebuje končne določbe, med drugim o podpisu, ratifikaciji, sprejetju, odobritvi in pristopu, začetku veljavnosti, spremembi, začasni prekinitvi, odpovedi ter depozitarju in jezikih;

(21) konvencija zagotavlja učinkovito udeležbo in sodelovanje med vsemi ustreznimi deležniki, vključno z nevladnimi organizacijami in drugimi organizacijami civilne družbe, da se podpre njeno izvajanje;

(22) konvencija omogoča EU, da postane njena pogodbenica in sodeluje v mehanizmu reševanja sporov.

V splošnem je postopek za pogajanja naslednji:

(23) Komisija bi si morala prizadevati za zagotovitev skladnosti konvencije z ustrezno zakonodajo in politikami Unije ter z zavezami Unije v okviru drugih ustreznih večstranskih sporazumov;

(24) Komisija bi se morala v imenu EU pogajati o zadevah, ki so v njeni pristojnosti, v skladu s Pogodbama;

(25) pogajanja, vključno z vsakim krogom pogajanj, morajo biti pripravljena vnaprej. Komisija zato Svet obvesti o predvidenem časovnem načrtu in o vprašanjih, o katerih se je treba pogajati, in čim prej predloži zadevne informacije;

(26) v skladu z načelom lojalnega sodelovanja bi morale Komisija in države članice med pogajalskim procesom tesno sodelovati, tudi z rednimi stiki s strokovnjaki in predstavniki držav članic v New Yorku;

(27) kolikor je mogoče, se pred pogajalskimi srečanji sestane Delovna skupina za mednarodno javno pravo, da se opredelijo ključna vprašanja, oblikujejo mnenja in zagotovijo smernice, vključno z izjavami oziroma pridržki;

(28) Komisija Delovni skupini za mednarodno javno pravo poroča o izidu pogajanj po vsakem pogajalskem srečanju, tudi pisno;

(29) Komisija obvesti Svet in se posvetuje z Delovno skupino za mednarodno javno pravo o vseh pomembnih vprašanjih, ki bi se lahko pojavila med pogajanja.